

Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuuksuunnitelma

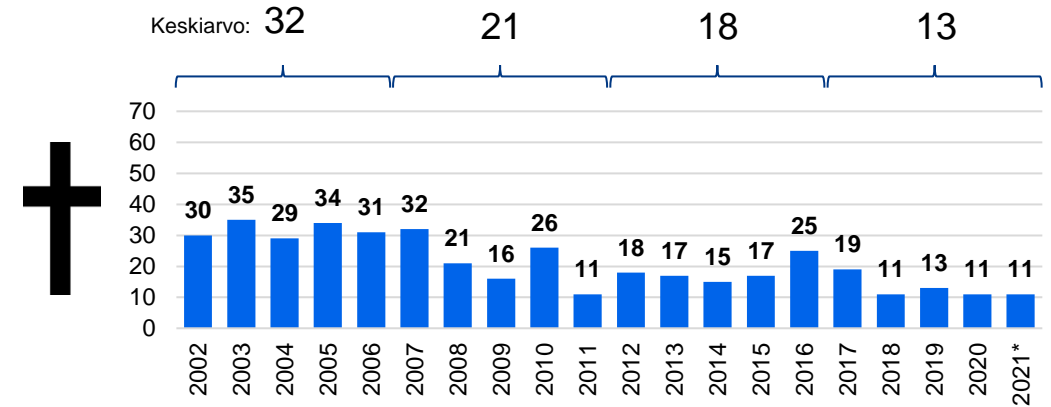
Liikenneturvallisuuksuustilanne

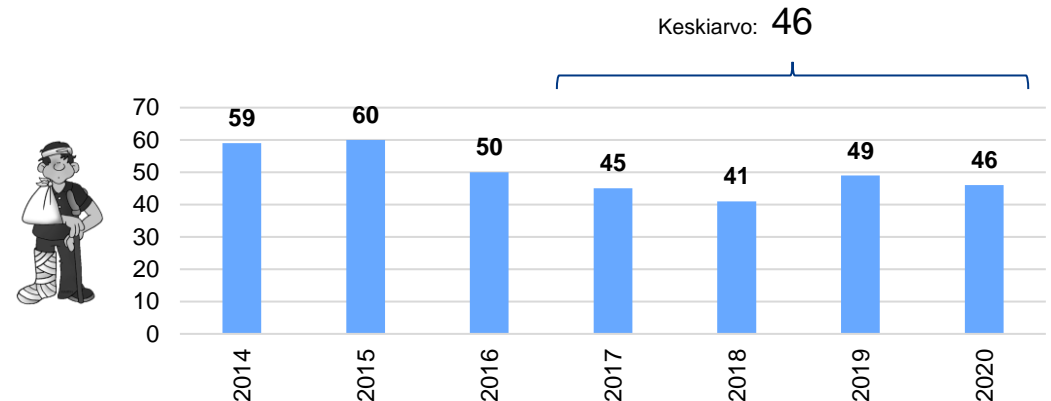
Henkilövahinkojen kehitys

- Kaakkois-Suomen tieliikenteessä menehtyy vuosittain keskimäärin 13 henkilöä (2017-2021) ja loukkaantuu vakavasti keskimäärin 46 henkilöä (2016-2020).
- Tieliikenteen turvallisuuden nollavision tavoittelun näkökulmasta voidaan siis puhua keskimäärin 59 vuosittaisesta vakavasta henkilövahingosta.
- Pitkän aikavälin kehitys kuolemaan johtaneissa onnettomuuksissa Kaakkois-Suomen alueella on mennyt tasaisesti parempaan suuntaan. Tieliikennekuolemien määrä on vähentynyt noin kolmannekseen 20 vuoden takaisesta.
- Vakavasti loukkaantuneiden määrän kehityksessä ei ole viime vuosina ollut nähtävissä suuntausta parempaan, mikä on osin seurausta pyöräilijöiden vakavien loukkaantumisten määrän kasvusta.
- Valtakunnallisessa asukaslukuun suhteutetussa vertailussa vakavien henkilövahinkojen määrä Kaakkois-Suomessa edustaa koko maan keskitasoa. Kymenlaaksossa tilanne on parempi ja Etelä-Karjalassa huonompi kuin maassa keskimäärin (kuva seuraavalla kalvolla).

Tieliikenteessä kuolleet Kaakkois-Suomen alueella

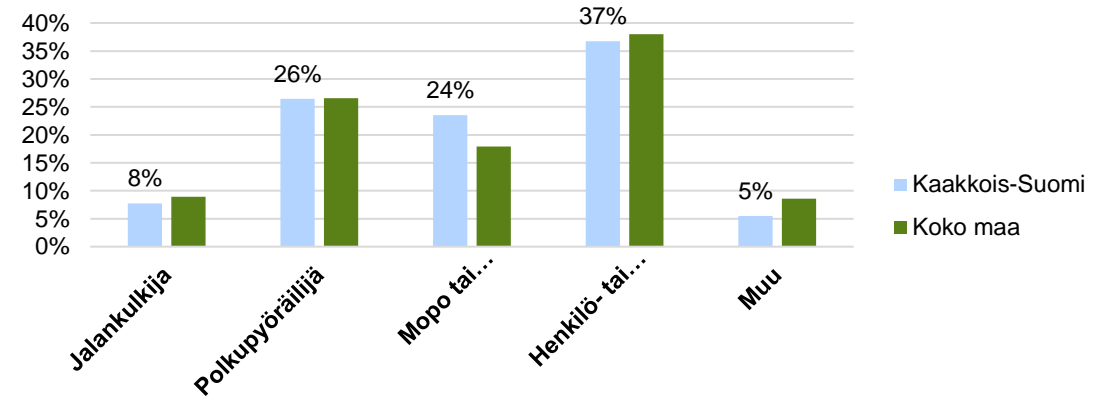
Tieliikenteessä vakavasti loukkaantuneet Kaakkois-Suomen alueella

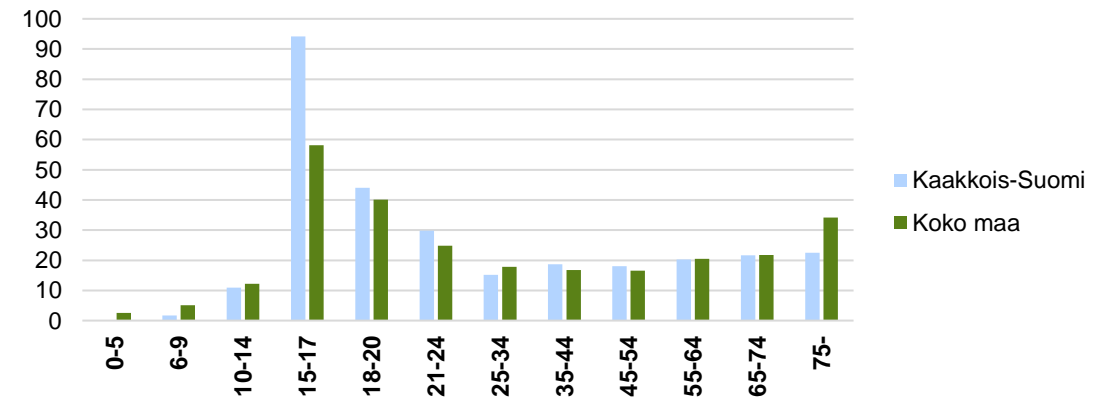
Henkilövahingot liikkujaryhmittäin

- Kaakkois-Suomen alueella tapahtuvista vakavista henkilövahingoista noin puolet tapahtuu polkupyöräilijöille ja mopoilijoille- ja moottoripyöräilijöille. Jalankulkijoiden osuus on 8 % ja henkilö- ja pakettiautoilijoiden osuus 37 %.
- Pyöräilijätapaturmien osuus vastaa valtakunnan keskitasoa, mutta mopoilijoiden ja moottoripyöräilijöiden tapaturmien osuus on Kaakkois-Suomessa selvästi korkeampi kuin maassa keskimäärin.
- Ikäryhmittäin tarkasteltuna Kaakkois-Suomessa korostuu erityisesti 15-17 -vuotiaiden korkea onnettomuusriski. Myös 18-20-vuotiaiden ja 21-24-vuotiaiden onnettomuusriski on korkeampi kuin muilla ikäryhmillä.
- 15-17-vuotiaiden henkilövahingoista 74 % tapahtuu mopolla tai moottoripyörällä. 21-24-vuotiaiden henkilövahingoista 55 % tapahtuu henkilö- tai pakettiautolla ja 22 % mopolla tai moottoripyörällä.
- Ikäihmisten onnettomuusriski on väestön osuuteen nähden maltillinen. Iäkkäiden henkilövahingoista 45 % tapahtuu pyöräilijänä ja 30 % henkilö- tai pakettiautolla.

Vakavat henkilövahingot kulkutavoittain 2016-2020 (%)

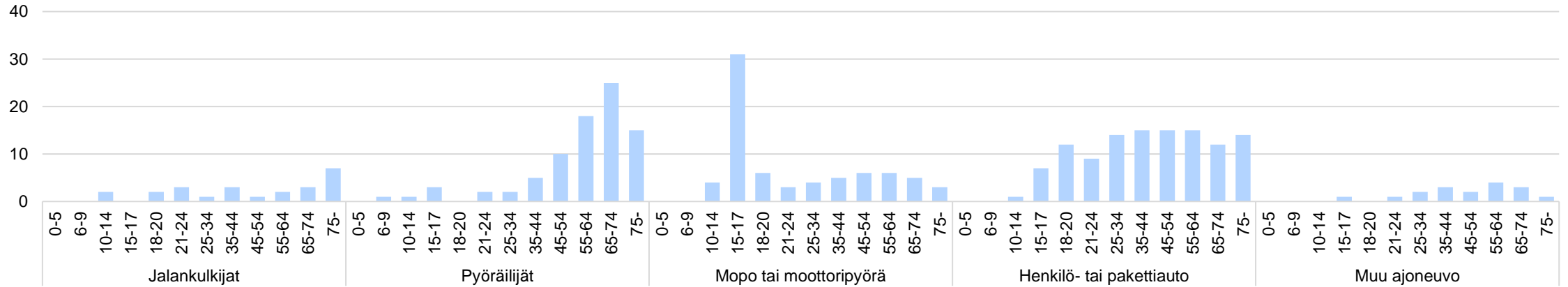

Vakavat henkilövahingot ikäryhmän kokoon suhteutettuna (uhria./vuosi/100 000 asukasta) 2016-2020

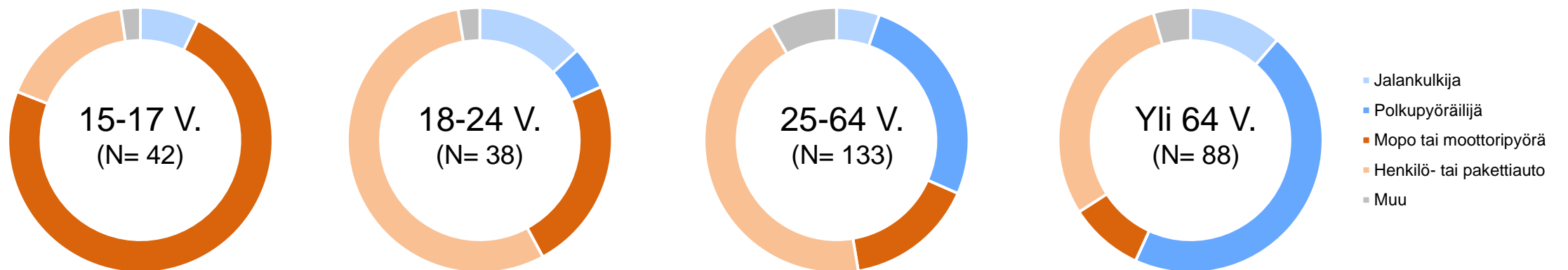
Henkilövahingot liikkujaryhmittäin

Vakavat henkilövahingot vuosina 2016–2020 yhteensä kulkutavoittain ja ikäryhmittäin jaoteltuna (abs), N=310

Lähde: Tilastokeskus, Hoitoilmoitusrekisteri

Vakavien henkilövahinkojen jakauma kulkutavoittain keskeisissä ikäryhmissä (%)

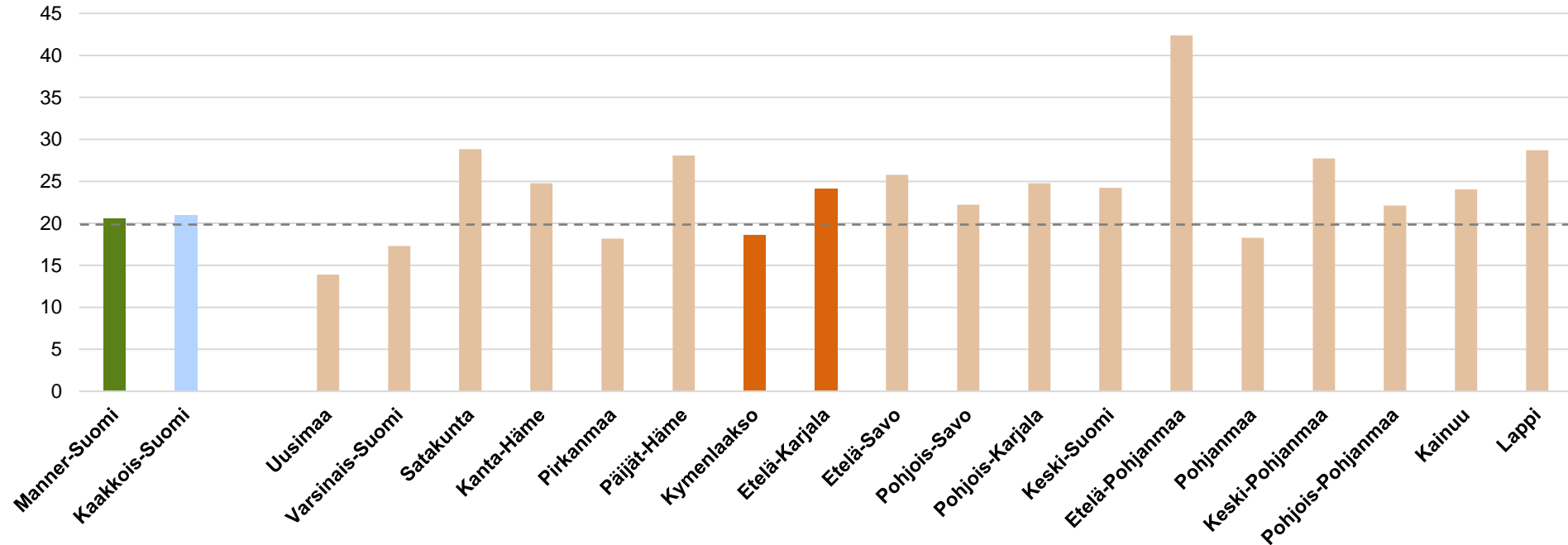

Onnettomuudet asukasta kohden

Valtakunnallisessa asukaslukuun suhteutetussa vertailussa vakavien henkilövahinkojen määrä Kaakkois-Suomessa on hieman koko maan tasoa korkeampi. Kymenlaaksossa tilanne on parempi kuin maassa keskimäärin ja Etelä-Karjalassa selvästi huonompi.

Vakavat henkilövahingot maakunnittain alueen 100 000 asukasta kohden (uhria./v/100 000 asukasta) 2016-2020

Lähde: Tilastokeskus

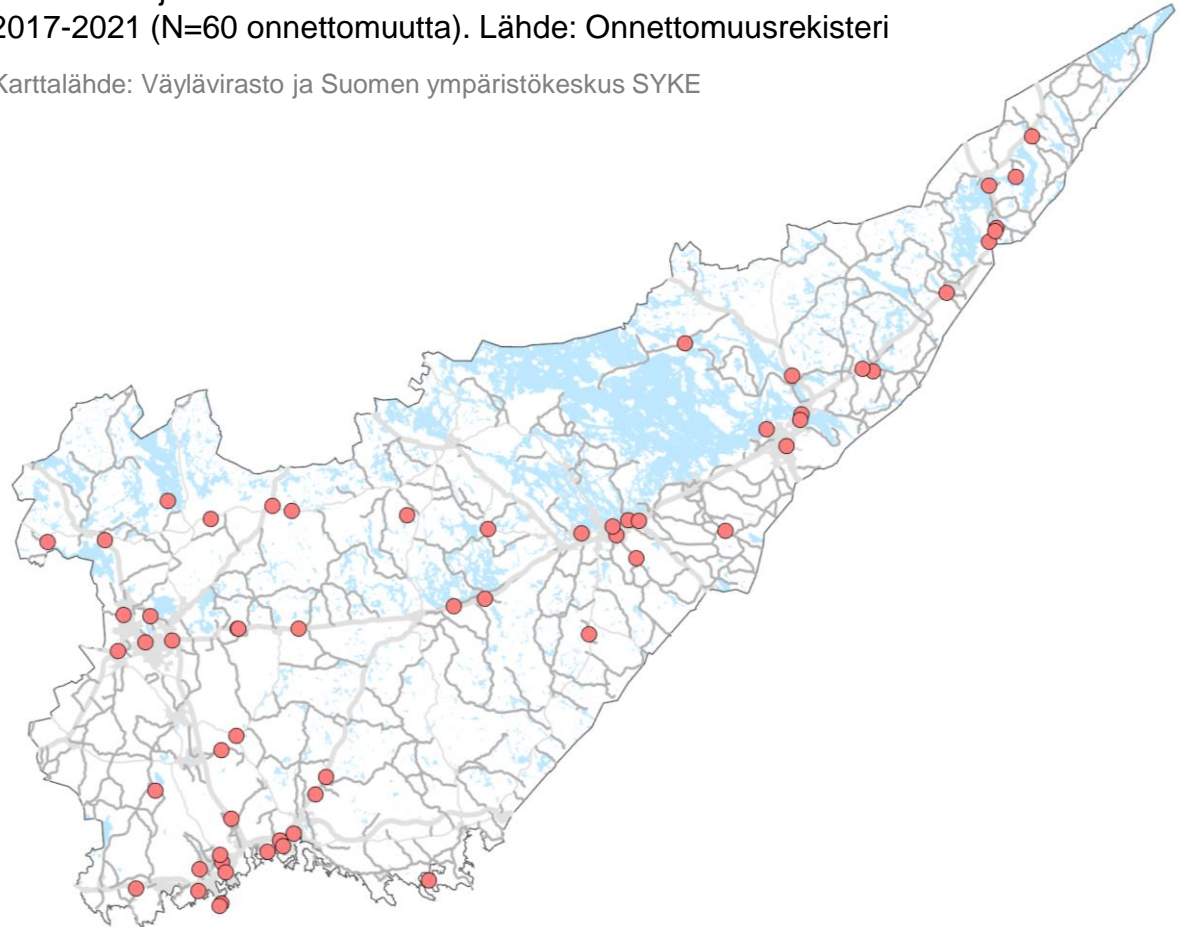

Kuolonkolareiden erityispiirteitä

- Kaakkois-Suomen alueella kuolemaan johtaneista onnettomuuksista 68 % tapahtuu taajama-alueiden ulkopuolella (32 % taajamissa).
- Kuolonkolareista 60 % tapahtuu maanteillä (ml. taajama-alueet) ja 40 % katuverkolla tai muilla teillä. Maanteillä tapahtuneista kuolemaan johtaneista onnettomuuksista 58 % tapahtuu valta- ja kantateillä.
- Virallisissa tilastoissa pääteiden onnettomuuksista 38 % on kohtaamisonnettomuuksia. Seutu- ja yhdysteiden onnettomuuksista 33 % on yksittäisonnettomuuksia ja 20 % kohtaamisonnettomuuksia.
- Taajama-alueilla tapahtuneista kuolemaan johtaneista onnettomuuksista 63 % on jalankulkija- ja pyöräilijäonnettomuuksia ja 23 % yksittäisonnettomuuksia.
- Kaakkois-Suomen alueen maanteiden onnettomuusriski on kokonaisuudessaan hieman alhaisempi kuin koko maassa keskimäärin. Seutu- ja kantateiden osalta riski on kuitenkin korkeampi kuin maassa keskimäärin.

Kuolemaan johtaneet onnettomuudet Kaakkois-Suomen alueella 2017-2021 (N=60 onnettomuutta). Lähde: Onnettomuusrekisteri

Karttalähde: Väylävirasto ja Suomen ympäristökeskus SYKE

Kuolonkolareiden erityispiirteitä

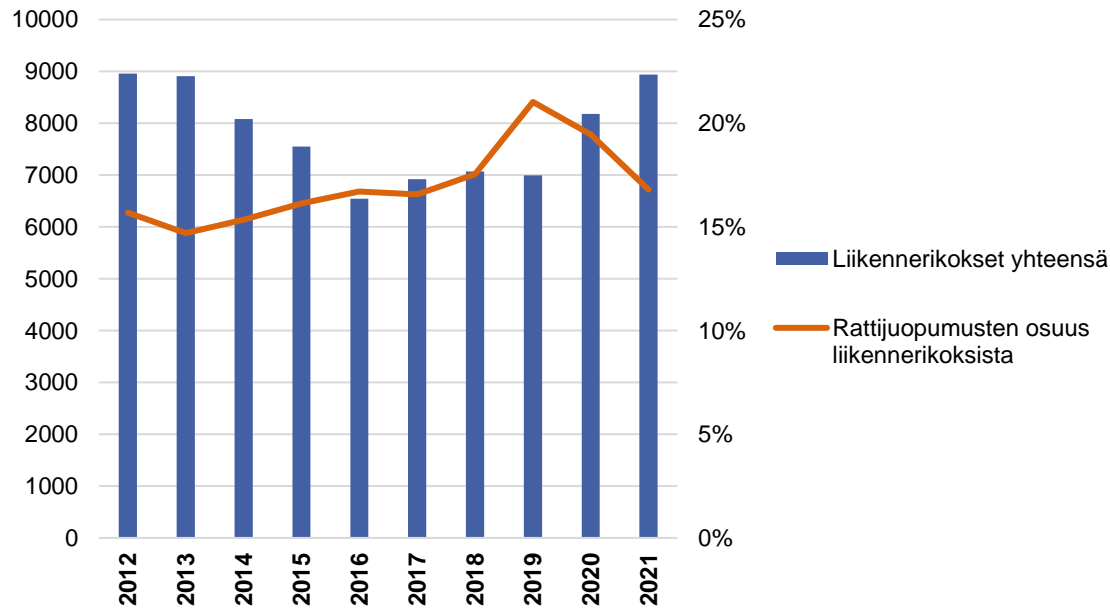
- **Tutkijalautakuntien vuosina 2010-2019 tutkimissa kuolemaan johtaneissa moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa (N=156)** kohtamisonnettomuuksien osuus oli 39 % (koko maassa keskimäärin 35 %) ja yksittäisonnettomuuksien osuus 43 % (koko maassa keskimäärin 45 %) (aineistossa mukana myös virallisesta tilastosta puuttuvat sairaskohtaustapaukset).
- Onnettomuuksien aiheuttajakuljettajista 30 prosentilla oli alkoholia veressä (>0,49) (koko maa 23 %). Huumeiden vaikutuksen alaisena oli noin seitsemän prosenttia kuljettajista ja muiden ajokykyyn vaikuttaneiden aineiden vaikutuksen alaisena niin ikään noin seitsemän prosenttia kuljettajista (osin samoja kuljettajia, joten prosentteja ei voi laskea yhteen).
- Vähintään yli 10 km/h ylinopeutta ajoi 41 % kuljettajista (koko maassa 38 %). Yksittäisonnettomuuksien kuljettajista yli 10 km/h ylinopeutta ajoin 45 % kuljettajista.
- Onnettomuuden aiheuttaneista välittämistä riskitekijöistä yleisimpiä olivat virheellinen ohjausliike 21 %, itsemurhat 21 %, sairaskohtaus 14 % ja virheellinen ajolinja 12 %.

Välittömät riskitekijät	Riskien	
	Lkm	%
OSALLISEN TOIMINTAKYVYN MUUTOS	30	19 %
- nukahtaminen, vireystilan lasku	8	5 %
- sairaskohtaus	22	14 %
OSALLISEN HAVAINTOVIRHEET	16	10 %
- ei havainnoinut muuta liikennettä	1	1 %
- ei havainnut toista osapuolta tai tilannetta	11	7 %
- virheellinen havainto toisesta osapuolesta	4	3 %
OSALLISEN ENNAKOINTI- JA ARVIOINTIVIRHEET	10	6 %
- lähti tilanteeseen ennakoimatta tai varmistamatta	1	1 %
- virheellinen arviointi omista kulkumahdollisuuksista	6	4 %
- virheellinen tulkinta liikenneympäristöstä	1	1 %
- muu ennakointiin liittyvä tapahtuma	2	1 %
AJONEUVON KÄSITTELYVIRHEET TAI AJOTOIMINNOT	59	38 %
- virheellinen ajolinja (lähestyminen)	19	12 %
- virheellinen ohjausliike	32	21 %
- jarrutusvirhe	4	3 %
- edellisten yhdistelmävirheet	4	3 %
MUUT TAPAHTUMAT	34	22 %
- ajoi tietoisesti tilanteeseen	32	21 %
- muu inhimillinen tekijä	1	1 %
- välitön riski epäselvä	1	1 %
AJONEUVON HALLITTAVUUTEEN ÄKILLISESTI VAIKUTTAVAT TAPAHTUMAT	3	2 %
- ohjauslaitteiden tekninen vika	1	1 %
- jarrujen tekninen vika	1	1 %
- pyörän tuennan tekninen vika	1	1 %
LIIKENNEYMPÄRISTÖSSÄ SYNTYNEET TAPAHTUMAT	4	3 %
- eläin	4	3 %
KAIKKI VÄLITTÖMÄT RISKITEKIJÄT YHTEENSÄ	156	100 %

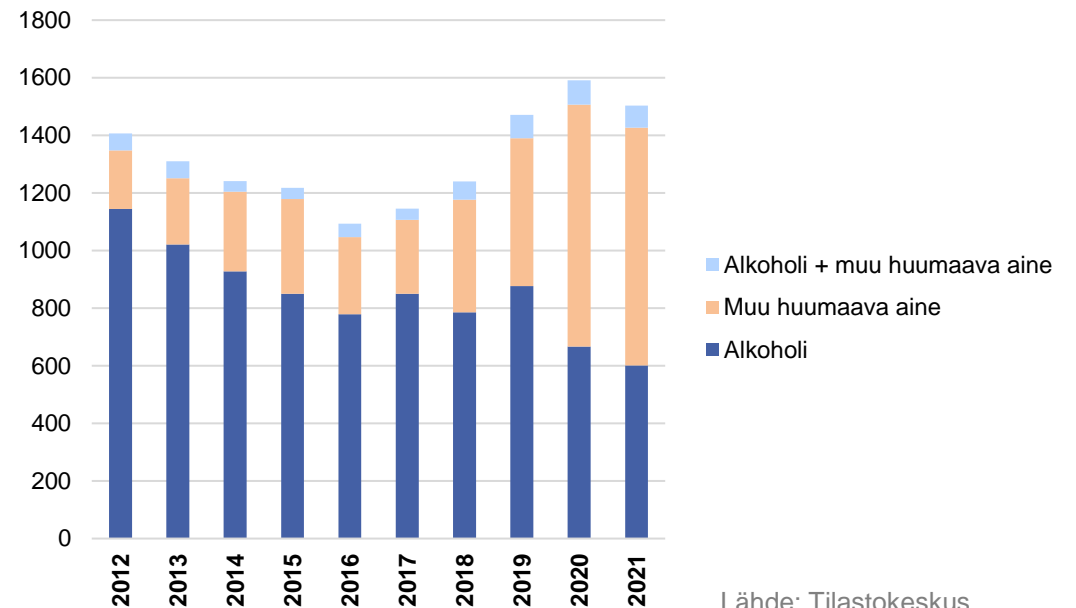
Liikenne-rikokset

Liikenne-rikosten määrässä Kaakkois-Suomen alueella on nähtävissä hienoista vuodesta kasvuja 2016 alkaen. Kasvu on tapahtunut etenkin rikosnimikkeissä rattijuopumukset ja kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta. Nuoret ovat yliedustettuina liikenne-rikoksissa muodostaen lähes 30 prosenttia liikenne-rikoksiin syyllisiksi epäillyistä. Nuorten osuus rikoksiin syyllistyneistä on myös kasvanut. Kaakkois-Suomessa 15-17-vuotiaiden osuus liikenne-rikoksiin syyllistyneistä on maan keskiarvoa korkeampi. Rattijuopumusten osuus kaikista liikenne-rikoksista on keskimäärin 18 %. Viime vuosina muiden huumaavien aineiden osuus rattijuopumuksista on noussut merkittävästi.

Viranomaisten tietoon tulleet liikenne-rikokset Kaakkois-Suomen alueella vuosina 2012-2021*

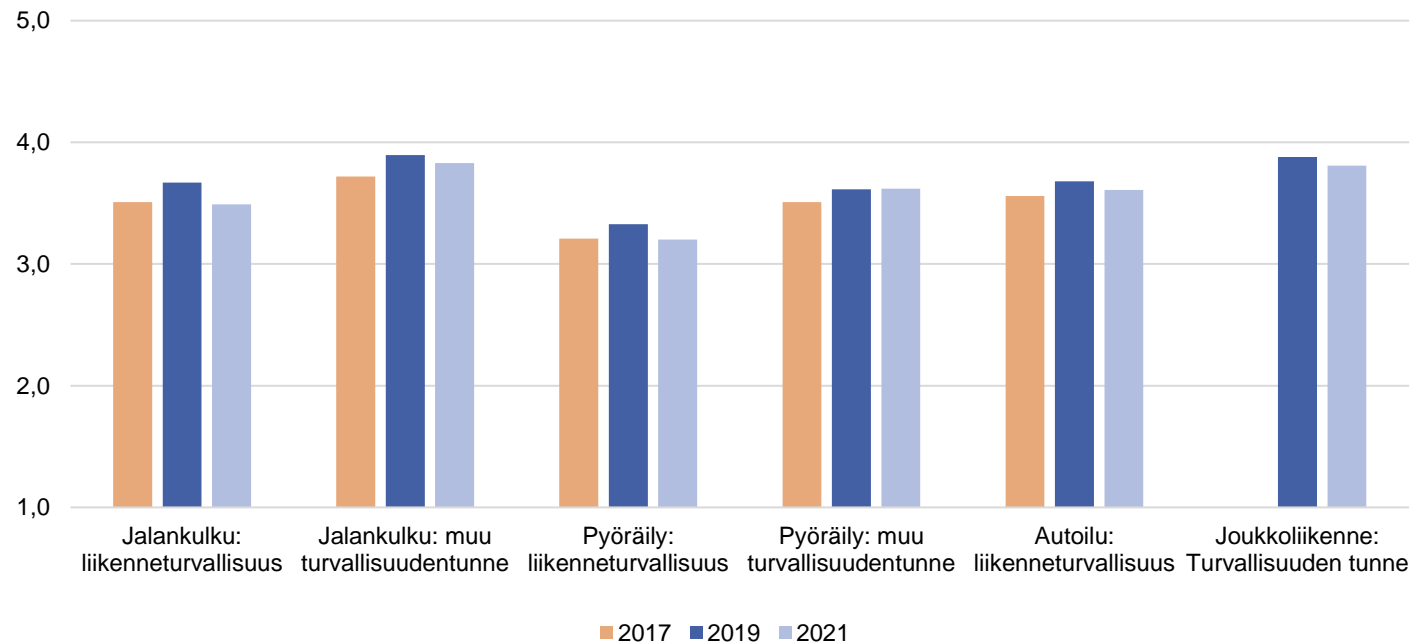
Rattijuopumusten määrä ja jakautuminen käytetyn päihteen mukaan vuosina 2012-2021*

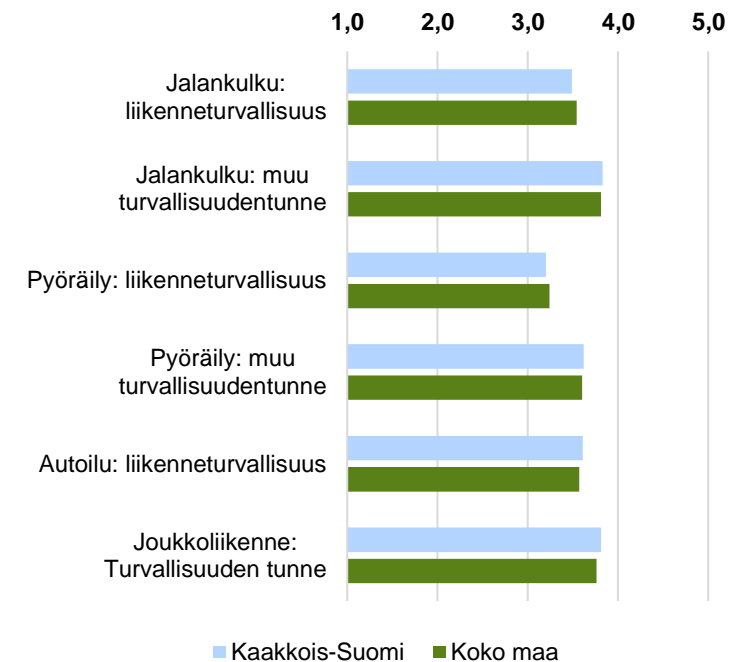
Koettu turvallisuus

Kaakkoissuomalaisien tyytyväisyys jalankulun, pyöräilyn, autoilun ja joukkoliikenteen turvallisuuteen (ml. turvallisuuden tunne) on varsin hyvällä tasolla. Valtakunnallisessa vertailussa erot ovat pieniä. Jalankulun ja pyöräilyn koettu liikenneturvallisuus on hieman heikompi kuin maassa keskimäärin, mutta muu turvallisuuden tunne hieman korkeampi. Autoilun osalta koettu liikenneturvallisuus ja joukkoliikenteen osalta turvallisuuden tunne ovat hieman korkeampia kuin maassa keskimäärin.

Kansalaisten tyytyväisyys liikennejärjestelmän turvallisuuteen Kaakkois-Suomessa 2017–2021

Kaakkois-Suomi vs. koko maa 2021

Koettu liikenneturvallisuus

Minkä liikkujaryhmän turvallisuudesta seudun asukkaat ja muut toimijat ovat huolissaan?

Työn aikana tehtyjen kyselyiden antia: Pyöräilijät, jalankulkijat ja nuoret koetaan turvattomimmiksi liikkujaryhmiä.

